

Een toegevoegde waarde *voor Belgische ondernemingen*



INHOUD

1. Onze missie

- De wettelijke context
- Een initiatief van de privésector

2. Onze werkwijze

- De verschillende partijen
- Waarden & principes

3. Balans na 10 jaar activiteit

- Duurzaamheid van het systeem
- Bijzondere aandacht voor kmo's

4. Uitdagingen voor de toekomst

- Verder blijven groeien
- Conflicterende wetgevingen en steeds hogere doelstellingen



1. ONZE MISSIE

De wettelijke context

Sinds '97 hebben ondernemingen wettelijke verplichtingen voor bedrijfsmatige verpakkingen. Dit zowel op het vlak van preventie als van beheer (o.a. recyclage). Deze verplichtingen zijn vastgelegd in een akkoord dat kracht van wet heeft in de drie gewesten: het Samenwerkingsakkoord.

De Belgische wetgeving is gebaseerd op de **Europese verpakkingsrichtlijn** (1994 en 2004). Het doel was de nationale wetten voor preventie en beheer van zowel huishoudelijk als bedrijfsmatig verpakkingsafval te harmoniseren, door een aantal concepten te definiëren en door minimumquota voor recyclage en valorisatie vast te leggen.

De gewesten hebben van bij het begin **de lat heel hoog** gelegd voor de Belgische ondernemingen, hoger dan de Europese normen. Voor veel ondernemingen bleek het moeilijk tot zelfs onmogelijk om daaraan individueel te voldoen.

Een initiatief van de privésector

De 49 stichters (nl. de ondernemingen uit de belangrijkste industriële sectoren en hun patronale en sectorale federaties) die aan de wieg stonden van VAL-I-PAC hebben in '98 hun competenties verenigd om een gemeenschappelijke visie en aanpak te ontwikkelen. Op deze basis slaagde de Belgische industrie erin records te breken op het vlak van recyclage en dat voor heel beperkte meerkosten. "Pragmatisch, doelgericht en eenvoudig" waren enkele van de kernwoorden in de opdracht bij de oprichting.

VAL-I-PAC neemt sinds meer dan 10 jaar de recyclageverplichting voor bedrijfsmatige verpakkingen met succes op zich voor de Belgische markt.

Fost Plus neemt de recyclage van de huishoudelijke verpakkingen voor haar rekening via het groene puntsysteem. Sinds de oprichting van VAL-I-PAC steeg het recyclagepercentage van verpakkingen van ongeveer 60 % in 1997 tot 83 % in 2007. **Met dit resultaat is ons land Europees recyclagekampioen van verpakkingsafval.**



« Een uniek succesverhaal in Europa »

2. ONZE WERKWIJZE

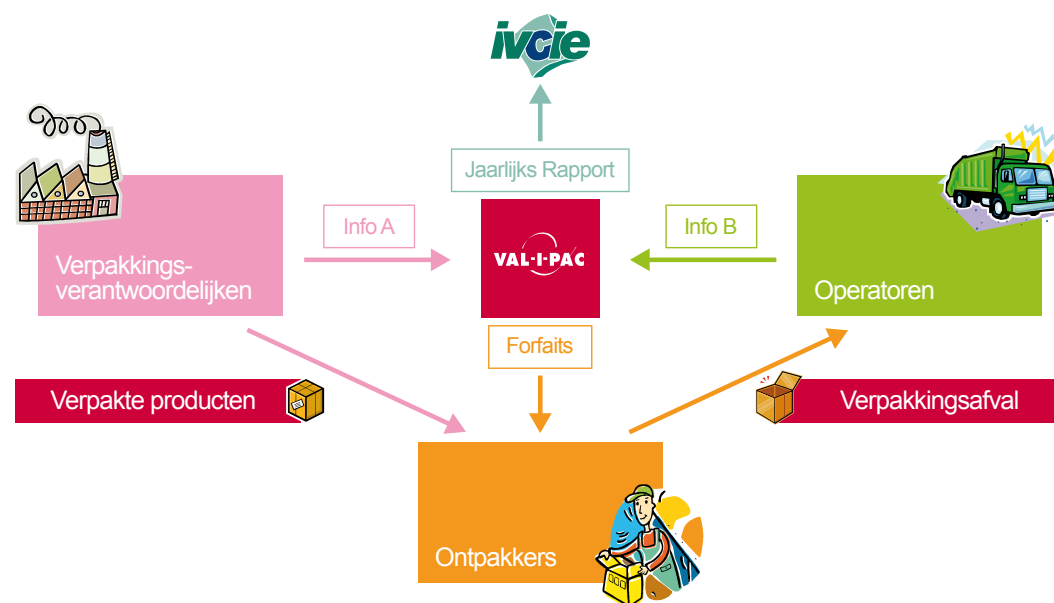
De verschillende partijen

Het systeem steunt op een collectief en macro-economisch gegevensbeheer. Concreet bewijzen we de recyclage- en valorisatieresultaten:

- Enerzijds via onze deelnemers, de **verpakkings-verantwoordelijken**, die een aangifte doen over het gewicht aan bedrijfsmatige verpakkingen die ze gebruikt hebben om hun producten aan hun klanten, **de ontpakkers**, te leveren.
- Anderzijds via gegevens die de **operatoren** (ophalers) ons bezorgen over het bedrijfsmatig verpakkingsafval ingezameld bij hun klanten, dat vervolgens in recyclage werd gebracht of energetisch werd gevaloriseerd.
- Wij rapporteren over deze gegevens aan de bevoegde overheid: **de Interregionale Verpakkingscommissie (IVC)**.

Op die manier maakt VAL-I-PAC de taak van de ondernemingen aanzienlijk gemakkelijker en zorgt ze ervoor dat elke deelnemer voldoet aan de voorschriften van de wet.

VAL-I-PAC stimuleert ook de recyclage door financiële incentives (forfaits) te betalen aan ontpakkers die hun bedrijfsverpakkingsafval selectief laten ophalen om gerecycleerd te worden.



Hoeveelheid nuttig verwerkt verpakkingsafval

Info B

Hoeveelheid op de markt gebrachte verpakkingen

Info A

=80%

Waarden en principes

1. Vrijmarktoriëntatie

Van bij het begin steunt VAL-I-PAC op de bestaande relaties van de ophalers, sorteercentra en recuperanten met hun klanten: elke onderneming die haar afval correct wil laten beheren, neemt eenvoudigweg contact op met een operator naar keuze.

De operatoren bezorgen VAL-I-PAC informatie over de recyclage en de verbranding van het bedrijfsmatig verpakkingsafval dat ze inzamelen. Zo krijgt VAL-I-PAC, in naam van haar klanten, globaal de nodige bewijzen van nuttige toepassing.

Deze samenwerking met het netwerk van operatoren garandeert de vrije concurrentie tussen alle operatoren.

2. Solidariteit onder deelnemers

De bijdrage van de klanten tot het systeem wordt berekend op basis van het totale gewicht van hun verpakkingen, het materiaal waarvan die verpakkingen gemaakt zijn en de recycleerbaarheid van het gebruikte verpakkingsmateriaal.

De kosten of opbrengsten van de recyclage van verpakkingsafval kunnen zeer verschillend zijn naargelang:

- de plaats waar het ingezameld wordt
- de vervuilingsgraad van het afval
- het product dat de verpakking bevat heeft
- de hoeveelheid waarin het afval ingezameld wordt

Toch maakt VAL-I-PAC hiervoor geen onderscheid in de bijdrage die verpakkingsverantwoordelijken betalen.

3. Vermijden van bijkomende kosten

- Administratieve vereenvoudiging

Omdat we ons ook bewust zijn van de complexiteit en de diversiteit van de types verpakkingen in een b2b-context, zet VAL-I-PAC zich in om haar leden te begeleiden in de voorbereiding van hun jaarlijkse aangifte. We stellen namelijk eenvoudige berekeningsprogramma's ter beschikking om de hoeveelheden en het gewicht aan verpakkingen waarvoor onze leden verantwoordelijk zijn, te evalueren, zeker als het over verpakkingen van ingevoerde producten gaat. VAL-I-PAC voorziet ook een online aangiftesysteem voor de jaarlijkse aangiftes van de leden.

- Prijsstabiliteit

Een efficiënte organisatie beperkt onnodige kosten. Ook een goed beheer van de vaste kosten maakt het mogelijk om een bepaalde stabiliteit in onze ledentarieven te garanderen. In de Raad van Bestuur zien vertegenwoordigers van bedrijven en sectoren erop toe dat we een pragmatische aanpak behouden voor de ondernemingen. Het tarief van 2010 voor de recycleerbare materialen (€ 13,75/ton) is zo goed als gelijk aan dat van 5 jaar geleden (€ 13,50/ton). En voor bijna 60 % van onze leden is de jaarlijkse bijdrage minder dan € 250.





Waarden en principes (vervolg)

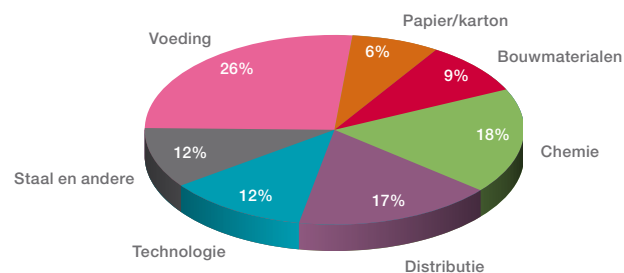
4. Stimuleren naar recyclage

Selectief ingezameld verpakkingsafval is waardevol, daarom heeft VAL-I-PAC beslist om deze waarde nog te benadrukken door het toekennen van financiële incentives (forfaits). Die zijn eenvoudig te berekenen en duidelijk gedefinieerd.

5. Multimateriaal, multisectoraal

Last but not least, neemt VAL-I-PAC de verantwoordelijkheid van alle types verpakkingsmateriaal op zich, maar verlangt ze wel dat de klant zijn verplichtingen overdraagt voor het geheel van zijn verpakkingen.

VAL-I-PAC biedt een oplossing voor alle ondernemingen uit alle sectoren. Onderstaande grafiek toont het relatief belang van de verschillende sectoren in onze omzet.



6. Doeltreffendheid

- *Klantgerichte ondernemingen*

VAL-I-PAC benadert haar klanten net als elke state-of-the-art dienstenonderneming, namelijk met de juiste communicatiemiddelen en een klantvriendelijke service. Recent marktonderzoek toont aan dat deze aanpak sterk gewaardeerd wordt door de leden.

- *Constructieve relaties met de stakeholders*

VAL-I-PAC staat in contact met talrijke actoren van de industriële wereld. Wij streven ernaar om ook eerlijke en constructieve relaties te onderhouden met de overheid die aan organisaties zoals VAL-I-PAC en FOST Plus een erkenning verleent om de verantwoordelijkheden van hun deelnemers te kunnen overnemen.

Via onze verschillende beslissingsorganen houden we op regelmatige basis ook rekening met de economische wereld. In onze structuren zijn al onze economische partners (grote en kleine ondernemingen, diverse sectoren, ontpakkers en verpakkers, sorteercentra, ophalers en recuperanten enz.) goed en evenwichtig vertegenwoordigd.

7. Duurzame ontwikkeling

• Ecologie

Door deze wet uit te vaardigen streefde de wetgever volgende doelstellingen na:

- minder verpakkingsafval
- niet-vervuilende en/of herbruikbare verpakkingen
- de recyclage van bedrijfsmatige verpakkingen aanmoedigen

Deze bepalingen komen perfect overeen met de internationaal erkende principes van de ladder van Lansing en VAL-I-PAC is blij hier elke dag te kunnen toe bijdragen.

• Economie

VAL-I-PAC biedt financiële ondersteuning aan ondernemingen die inspanningen leveren om hun verpakkingsafval te sorteren en selectief te laten inzamelen. De premies die VAL-I-PAC betaalt, zijn geen subsidies: deze bedragen worden uitsluitend gefinancierd met de bijdrages die de leden betalen aan VAL-I-PAC.

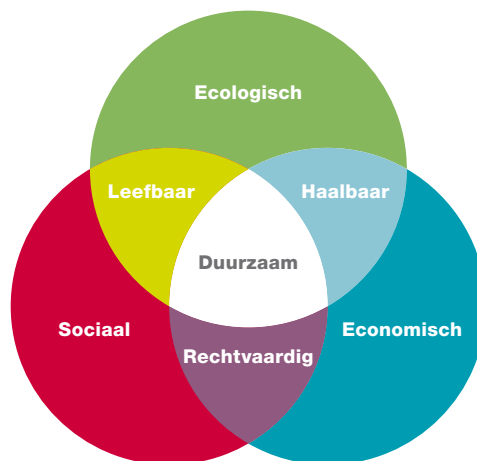
Een deel van deze bijdrages dekt de werkingskosten, een ander deel gaat naar de operatoren als tegemoetkoming voor de informatie die ze ons geven over de hoeveelheden die gerecycleerd worden.

Meer dan de helft gaat naar de ontpakkers als beloning voor de inspanningen die ze leveren voor de selectieve inzameling.

• Sociale aspecten

Ons team bestaat sinds enkele jaren uit 25 mensen, allen zeer gespecialiseerd en ervaren in hun functie. Dit is een vast aantal medewerkers dat niet ingrijpend zou moeten veranderen. 85 % van onze medewerkers heeft een diploma hoger onderwijs en allen beheersen beide landstalen.

De afvalophalers met wie we dagelijks samenwerken stellen van hun kant veel meer personeel te werk, o.a. voor verdere sortering en voorbereiding van de recyclage. Het systeem bevordert dus op een indirecte manier de tewerkstelling van lager geschoolde arbeidskrachten.





3. BALANS NA 10 JAAR ACTIVITEIT

Duurzaamheid van het systeem

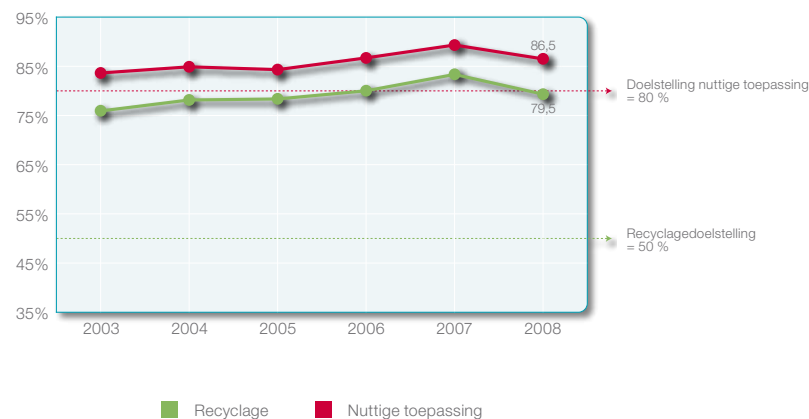
Om de 5 jaar evalueert de Interregionale Verpakkingscommissie de erkenningsvoorwaarden van de erkende organismes. Eind 2006 heeft de IVC een nieuwe erkenning verleend aan VAL-I-PAC. Deze wettelijke regeling bevestigt het goed functioneren van onze onderneming.

In 2008 hebben we voor de elfde keer op rij de vastgelegde doelstellingen voor recyclage en energetische valorisatie bereikt.

VAL-I-PAC behaalde in 2008 een recyclagepercentage van 79,5 %, de energetische valorisatie is op haar beurt toegenomen en brengt het totale valorisatiepercentage op 86,5 %. Ondanks de daling van de recyclage van hout, bereikte VAL-I-PAC in 2008 haar derde beste resultaat sinds haar oprichting. (*)

VAL-I-PAC heeft de missie, die haar 8.250 deelnemers haar hadden toevertrouwd, duidelijk vervuld. Eind 2008 vertegenwoordigden die ondernemingen 670.000 ton eenmalig gebruikte verpakkingen.

« Dankzij de VAL-I-PAC oplossing is 84 % van de markt (in termen van volume/tonnage) vandaag in orde met de wet. »



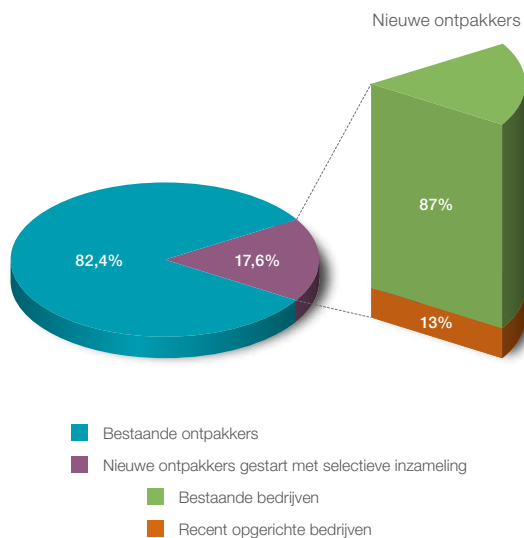
(*) cijfermateriaal uit het rapport van september 2009

Bijzondere aandacht voor kmo's

Met meer dan 500.000 ondernemingen van minder dan 10 werknemers, vormen de kleine ondernemingen het grootste deel van de Belgische economische structuur.

Momenteel biedt VAL-I-PAC financiële steun aan meer dan 18.700 bedrijven via 22.500 certificaten met forfaits. Drie op de vier certificaten worden toegekend aan kleine (<50 werknemers) en heel kleine ondernemingen (<10 werknemers).

Analyse van de uitbetaalde premies aan kmo's leidt tot een tweede positieve vaststelling: 42 % van het totaalbedrag aan premies wordt aan kleine ondernemingen uitbetaald.



- *Meer dan 3.000 nieuwe premiejagers!*

Van het totaal aantal certificaten dat vorig jaar werd toegekend, ging 17% naar "nieuwkomers". Van deze ondernemingen die voor het eerst een premie genoten, bracht 87 % al minstens 2 jaar producten op de markt.

Op aanraden van hun afvalophaler en dankzij de communicatiecampagnes van VAL-I-PAC dragen deze ondernemingen voortaan ook hun steentje bij tot de selectieve inzameling.

De overgrote meerderheid van deze nieuwe ontpakkers neemt hoofdzakelijk deel via de inzameling van papier en karton. De andere 13 % zijn bedrijven die in de voorbije 2 jaar opgericht werden.

- *Succesvol voorbeeld in de bouwsector*

VAL-I-PAC wil zo veel mogelijk kleinere bedrijven informeren over het systeem zodat zij ook kunnen deelnemen aan de selectieve inzameling en dus mee kunnen profiteren van de financiële aanmoedigingen.

Verscheidene initiatieven werden voor hen uitgewerkt, waaronder een project dat de naam **Clean Site System** kreeg. Dat werd eind 2005 ontwikkeld voor de bouwsector, met de bedoeling de plastic verpakkingen van bouwverven in te zamelen en te laten recycleren.

Vandaag bieden meer dan 200 verkooppunten (bouwmaterialenhandelaars) de inzamelzakken aan. Meer dan 8.000 aannemers hebben al actief meegewerkt aan deze selectieve inzameling. We moeten hierbij opmerken dat de meerderheid van deze aannemers (87 %) kleine structuren zijn, met minder dan 10 medewerkers.



4. UITDAGINGEN VOOR DE TOEKOMST



Verder blijven groeien

We menen dat dankzij de VAL-I-PAC oplossing vandaag 84 % van de markt (in termen van volume/tonnage) in orde is met de Belgische wet.

VAL-I-PAC blijft inspanningen leveren om zo veel mogelijk producenten en importeurs in het systeem te betrekken.

Onlangs bevestigde de Raad van Bestuur volgend standpunt: het is veel rechtvaardiger meer ondernemingen in het systeem te betrekken, dan zwaardere verplichtingen op te leggen aan een beperkt aantal ondernemingen die reeds hun verantwoordelijkheid nemen.

Wij pleiten er bij de overheid dus onophoudelijk voor om de opgelegde **doelstellingen stabiel en realistisch te houden** in verhouding tot de economische realiteit. We pleiten ook voor verplichte controles door bevoegde diensten in ondernemingen die hun verantwoordelijkheden op het vlak van de bescherming van het leefmilieu niet opnemen.

Conflicterende wetgevingen en steeds hogere doelstellingen

Over de nood aan hernieuwbare energiebronnen is men het wereldwijd eens. Ook de Belgische overheid legt op dit gebied de lat heel hoog. Gezien in ons land de mogelijkheden op het gebied van wind- en zonne-energie beperkt zijn, kent hier vooral de energetische valorisatie van biomassa als alternatieve energiebron een sterke ontwikkeling.

De laatste jaren werd het selectief ingezameld houten verpakkingsafval grotendeels ingezet voor de vervaardiging van spaanplaten en werd het slechts in beperkte mate energetisch gevaloriseerd.

Vandaag stellen we echter vast dat steeds meer selectief ingezameld houten verpakkingsafval als biomassa wordt verbrand i.p.v. gerecycleerd.

Het verbranden van houtafval (met daarin ook houten verpakkingsafval) als biomassa wordt immers gesubsidieerd via de groene stroom certificaten.

Tegelijkertijd werden echter in het Samenwerkingsakkoord hogere recyclagedoelstellingen bepaald (van 50 % in 2008, naar 75 % in 2009, tot 80 % in 2010).

Deze situatie creëert een probleem voor het bereiken van de nieuwe recyclagedoelstellingen voor industrieel verpakkingsafval.

De conflicterende wetgevingen op het vlak van energie en de steeds hogere recyclagedoelstellingen baren VAL-I-PAC uiteraard zorgen. Wij rekenen erop dat constructief overleg met de overheid en de politieke wereld tot een structurele oplossing zal leiden voor deze ongewenste situatie.



